

PALKITTU
RUOTSIN PARHAANA
LASTENKIRJANA
2013

KRISTINA OHLSSON
LASILAPSET
WSOY

Kristina Ohlsson

LASILAPSET

Suomentanut Pekka Marjamäki

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Ruotsinkielinen alkuteos
GLASBARNEN

Copyright © Kristina Ohlsson 2013
Published by agreement with Salomonsson Agency

Suomenkielinen laitos © Pekka Marjamäki ja WSOY 2018

ISBN 978-951-0-43050-7

Painettu EU:ssa

1

Kukaan ei tiennyt, minne talossa aiemmin asunut perhe oli mennyt. Eräänä edellisesän päivänä he olivat vain pakanneet tavaransa ja muuttaneet pois. Siitä lähtien talo oli seissyt tyhjiään.

– He soittivat minulle viime vuoden kesäkuussa, sanoi mies, joka esitteli taloa Billielle ja hänen äidilleen. – Kertoivat, että perheen isä oli saanut uuden työpaikan ja että heidän piti muuttaa välittömästi. Sitten he kysyivät, voisinko minä auttaa talon myymisessä.

Mies pudisti päätään ja nousi talon etuportaat ulko-ovelle. Billie tunsu huolestuneisuutensa kasvavan. Täälläkö he kohta asuisivat? Äiti kääntyi katsomaan häntä ja väläytti hänelle hymyn. Se oli uudenlainen hymy, jota äiti oli alkanut käyttää viime vuonna silloin kun isä sairastui. Surullinen hymy, joka toi Billielle mieleen sirkuksen pellet.

Mies avasi ulko-oven ja astui sisään. Billie ja äiti seurasivat perässä.

– En tietenkään voinut kieltäytyä, kun he pyysivät minulta apua, mies jatkoi. – Enhän minä ole kiinnostönlittäjä, mutta toki nyt asunnon myynti sujuu keneltä tahansa. Minulla ei kuitenkaan ollut aikaa ryhtyä myyntipuuhiin silloin kun he muuttivat. Sitteen tuli syksy ja talvi, jolloin soitin heille ja sanoin, että olisi paras odottaa seuraavaan kesään asti.

– Onko täällä käynyt paljonkin ostajaehdokkaita? äiti tiedusteli.

Mies empi hetken ennen kuin vastasi.

– No jaa, hän sanoi. – Ei kauhean paljon, mutta jonkin verran. Ja monet heistä ovat olleet kiinnostuneita.

Billie arveli, että mies valehteli. Hän oli hyvä huomaamaan sellaisia asioita, sillä usein ihmisten puheesta kuuli selvästi, jolleivät he puhuneet totta. Niin kuin silloin, kun hän oli kysynyt äidiltä kuolisiko isä, ja äiti oli vastannut ettei tietenkään. Billie oli tajunnut heti, että äiti valehteli.

Mies esitteli heille talon sisätilat. Yläkerrassa oli kaksi melko pientä viistokattoista makuuhuonetta. Alakerrassa puolestaan oli keittiö, olohuone, pikkuruinen vierashuone ja kylpyhuone.

– Pieni keittiö, Billie sanoi.

– Riittää hyvin meille, äiti sanoi.

Billie katseli ympärilleen. Talo oli vanha. Miehen antaman esitteen mukaan se oli rakennettu melkein sata vuotta sitten. Puutalo, siniseksi maalattu. Maalipinnassa oli halkeamia, jotka Billie oli pannut merkille heti etupihalle astuttuaan.

– Entiset omistajat maalasivat talon uudenväriseksi ihan muutama vuosi sitten, mies oli sanonut. – Se oli ennen keltainen.

He seisoivat toisessa yläkerran makuuhuoneessa, ja Billien mielestä huoneen ilmaa oli vaikea hengittää. Talossa haisi omituiselta, aivan kuin siellä ei olisi asunut ketään kahteenkymmeneen vuoteen. Hän ei piitannut siitä, oliko talo ollut aiemmin vihreä tai keltainen tai musta, hän halusi vain lähteä pois ja mennä takaisin kotiin.

Kotiin. Kristianstadissa sijaitsevaan taloon, jossa hän oli asunut koko kaksitoistavuotisen elämänsä ja josta hän ei haluaisi lähteä koskaan pois. Äiti oli jostain syystä saanut päähänsä, että heidän pitäisi muuttaa nyt kun isä oli kuollut. Åhusiin, joka oli pikkukaupunki vajaan kahdenkymmenen kilometrin päässä äidin lapsuudenkodista. Billien mielestä heidän oli aivan hyvä olla Kristianstadissa. Eivätkä he saisi isää takaisin pelkästään siksi, että he muuttaisivat uuteen kotiin.

– Sininen on hyvä väri, äiti sanoi. – Onhan keltaisenkin ihan kiva, mutta ymmärrän sen, että edelliset omistajat halusivat mieluummin sinisen. Kuinka kauan he ehtivät asua täällä?

He astuivat ulos makuuhuoneesta.

Mies antoi kiertelevän vastauksen.

– En muista tarkalleen. Kenties kolme, neljä vuotta. Kuten sanoin, he muuttivat äkillisesti, koska perheen äiti sai uuden työpaikan.

– Eikö se ollutkaan perheen isä? Billie kysyi.

– Ei, vaan äiti.

Syntyi hetken hiljaisuus, ja Billie kuuli yläpuoleltaan rapinaa. Kuulosti siltä kuin talon katolla olisi tepastellut jokin nopeajalkainen otus.

– Lintuja, mies sanoi. – Ääniin tottuu.

Billietä puistatti. Talo tuntui hänestä epämiellyttävältä. Kylmältä ja likaiselta.

Eikä pitänyt unohtaa huonekaluja, jotka olivat jääneet edellisiltä omistajilta. Äiti näki Billien katselevan niitä ja kysyi mieheltä, milloin omistajat ajattelivat hakea ne pois.

Mies selvitti kurkkuaan.

– Tuota, jos olen ymmärtänyt oikein, talo myydään irtaimistoinen, hän sanoi. – Muuten kauppoja ei synny.

Äiti näytti yllättyneeltä.

– Tarkoitatko, että jos en osta myös huonekaluja, en voi ostaa taloakaan?

– Sinun ei tarvitse maksaa niistä, mies sanoi, – mutta kukaan ei tule hakemaan niitä poiskaan.

– Ymmärrän, äiti sanoi, joskin Billie huomasi, että äiti oli tosiasiasa aivan ymmällään.

Kuka nyt muutti ilman että otti mukaan kaikki tavaransa?

– Minä menen pihalle odottamaan, niin te voitte katsella paikkoja kaikessa rauhassa, mies sanoi ja lähti laskeutumaan portaita.

He kuulivat miehen sulkevan ulko-oven ja näkivät hänet pian ikkunasta.

– Mitä mieltä olet? äiti kysyi. – Kuvittele, millaiselta talo näyttää ilman näitä huonekaluja. Ne eivät jää tänne. Muista myös, että voimme maalata seinät uusiksi ja remontoida paikat siten kuin haluamme.

Billielle nousi pala kurkkuun. Siitä oli vain reilu vuosi, kun hän oli saanut maalata oman huoneensa seinät uudestaan Kristianstadin talossa. Isä oli tullut avuksi, ja he olivat ihmetelleet, miksi isä oli väsynyt niin nopeasti ja miksi hänen selkäänsä särki niin paljon.

– En halua asua Åhusissa, Billie sanoi. – Minulla ei ole täällä yhtään kaveria, vaan kaikki tuntemani ihmiset asuvat Kristianstadissa. Enkä tykkää tästä talosta.

– Mikä talossa on vikana? äiti ihmetteli.

Billie ei tiennyt, mistä edes aloittaisi. Kaikkiolla oli pölyä ja ikkunat olivat tosi likaisia. Katolla käyskenteli lintuja, ja seinät ja lattiat natisivat.

– Se on niin... vanha, Billie sanoi lopulta.

– Mutta kultapieni, onhan meidän nykyinenkin talo vanha.

Billien silmäluomia kutitti, ja hän hieroi niitä paidanhihallaan.

Hän ei vain pitänyt talosta, siinä kaikki.

– Minä menen takaisin alakertaan, äiti sanoi. – Tule sinäkin sitten kun olet valmis.

Portaat narisivat äidin laskeutuessa niitä alas, ja pian Billie kuuli, kuinka hän availi ja sulki keittiönkaappeja.

Billie meni toiseen makuuhuoneeseen, josta tulisi hänen huoneensa, mikäli he muuttaisivat taloon. Se oli täynnä tavaroita, kirjahyllyjä ja muita huonekaluja. Peräseinällä oli sänky, jossa oli vihreä päiväpeite, ja yhdessä nurkassa oli vaaleanpunaiseksi maalattu puinen kirjoituspöytä. Pöydällä lojui piirustuslehtiöitä ja väriliituja ja niiden vieressä iso pino piirustuksia. Kaikesta sai sen kuvan, että joku oli istunut pöydän ääressä piirtämässä ja sitten vain noussut ylös tuolilta ja lähtenyt pois.

Eikä ollut enää koskaan palannut.

He muuttivat taloon neljä viikkoa myöhemmin. Billien oli vaikea ymmärtää, kuinka siinä niin oli käynyt.

– Minä haluan, että me asumme täällä, äiti sanoi.

Ja niin sitten myös tapahtui.

Äiti oli viettänyt lapsuutensa Åhusissa ja väitti, että oli aina kaivannut sinne takaisin. Hän halusi, että he aloittaisivat uuden elämän paikassa, joka sijaitsi lähellä Kristianstadia.

Billie ei ollut jaksanut riidellä asiasta. Äiti suostui sentään siihen, että hän jatkaisi entisessä koulussa, jota kaikki hänen kaverinsakin kävivät.

– Meidän täytyy siivota täällä, äiti sanoi, kun he kantoivat taloon muuttolaatikoitaan.

Billie oli samaa mieltä. Heidän oli todellakin pakko siivota koko talo.

Oli heinäkuu. Kesäloma oli täydessä vauhdissa, eikä Billie muistanut, mitä oli tehnyt kaikella sillä ajalla, joka oli kulunut koulun loppumisesta. Hänen kavereistaan tuntui olevan hauskaa, että hän muuttaisi Åhusiin. Sitten he voisivat tulla käymään vierailulla kesäloman aikana. Ajaa pyörällä rannalle ja käydä uimassa. Syödä jäätelöä satamassa. Billie oli yrittänyt kuulostaa yhtä innostuneelta kuin kaverinsa, mutta se ei ollut onnistunut. Hän ajatteli vain talon likaisuutta ja kaikkia tavaroita, jotka edelliset omistajat olivat jättäneet jälkeensä.

Tuntui melkein siltä kuin he asuisivat siellä edelleen.

Viikko ennen muuttoa Billie ja äiti olivat käyneet isoisän ja isoäidin luona Lundissa. Isoisä oli sytyttänyt grillin ja isoäiti keittänyt uusia perunoita. Heidänkin mielestään tuntui olevan hyvä ajatus, että Billie ja äiti muuttaisivat Åhusiin.

– Uudet maisemat tekevät teille hyvää, isoäiti sanoi ja silitti Billietä poskesta.

Sitten isoäiti alkoi itkeä. Isoisä yskäisi vaivautuneena, räpytteli silmiään ja sanoi, että grillistä nouseva savu oli mennyt hänen silmiinsä. Billie tosin näki, että hänkin oli surullinen.

Isän kuoltua Billie oli itkenyt niin paljon, ettei hän uskonut kyyneleitä olevan enää jäljellä. Hän oli kui-

tenkin väärässä. Niitä tuli useimmiten öisin mutta joskus myös keskellä päivää. Yhtä kamalaa talvea ja kevättä hän ei ollut koskaan aiemmin kokenut.

Kristianstadin vanha kotitalo oli vielä heidän omistuksessaan, mutta se pantaisiin pian myyntiin. Billie toivoi, ettei kukaan menisi asuntoesittelyyn katsomaan sitä ja että heidän olisi pakko muuttaa sinne takaisin. Kiinteistönvälittäjä uskoi, että talo olisi helpompi myydä, jos huonekalut olisivat paikoillaan. Siksi äiti oli päättänyt, että he voisivat aivan hyvin odottaa ennen kuin kuljettaisivat kalusteensa uuteen taloon.

– Siellähän on valmiiksi paljon huonekaluja, ja kestää aikansa, ennen kuin pääsemme niistä eroon, äiti sanoi.

Silloin Billien oli pakko sanoa vastaan.

– En suostu nukkumaan niissä vanhoissa ällöttävissä sängyissä! hän huusi.

Äiti oli samaa mieltä. Sängyt vaihdettaisiin, mutta muut huonekalut jäisivät toistaiseksi heidän käyttöönsä.

Oli lämmintä, kun he kantoivat tavaroitaan taloon. Billie keräsi uuden huoneensa lattialla lojuvia esineitä ja viskeli niitä suuriin pahvilaatikoihin, jotka he olivat tuoneet mukanaan. Sitten hän siivosi vaaleanpunaisen kirjoituspöydän, joka näytti siltä kuin joku olisi aivan

äskен istunut sen ääressä piirtämässä. Hän otti pöydällä lojuvat piirustukset varovasti käteensä. Asiasta ei voinut olla varma, mutta hänestä tuntui, että niiden tekijä oli tyttö. Useimmat olivat mustavalkoisia. Vain muutamassa oli käytetty värejä.

Piirustukset esittivät erilaisia asioita.

Kiven päällä seisovaa isoa kissaa.

Puita joiden Billie uskoi esittävän metsää. Yhden puunrungon takaa kurkisteli pieni poika.

Kolmannessa piirustuksessa oli tosi vihaisen näköinen tyttö.

Billie laski piirustukset pahvilaatikon alimmaisiksi ja peitti ne muilla tavaroilla. Hän ei pitänyt siitä, että talossa oli niin ilmiselviä jälkiä edellisistä omistajista. Äiti puhui siitä, että heidän piti saada elämälleen uusi alku, mutta miten mikään voisi tuntua uudelta näin vanhassa talossa?

Äiti ilmestyi huoneen kynnykselle.

– Ajattelin mennä ostoksille. Haluatko tulla mukaan?

Billie mietti asiaa. Ei, hän ei halunnut lähteä ostoksille.

– Okei, äiti sanoi. – Tulen kohta takaisin.

Niin Billie jäi ensimmäistä kertaa yksin uuteen taloon.

"VATSANPOHJAA
KUTKUTTAVA KERTOMUS..."

Aftonbladet

Bilien ja hänen äitinsä uudessa kodissa tapahtuu kummia. Tuntuu kuin talo yrittäisi pelotella heidät tiehensä. Billie perehtyy kavereidensa Simonan ja Aladdinin kanssa talon historiaan, joka osoittautuikin varsin synkäksi. Mitä enemmän he saavat selville, sen pikemmin Billie haluaa muuttaa pois, ennen kuin mitään kauheaa tapahtuu. Ja sitten eräänä yönä joku tai jokin koputtaa ikkunaan...

Lasilapset, jännitystrilogian palkintoja rohkunnut avausosa, on älykkäistä dekkareistaan tunnetun Kristina Ohlssonin lastenkirjadebyytti.

"KERRASSAAN LOISTAVA KIRJA
AHMIMISIKÄISILLE."

Upsala Nya Tidning

Päälys Sami Saramäki

www.wsoy.fi

N84.2

ISBN 978-951-0-43050-7